

naar han ikke medfører Bevis for, at han har tegnet en Forsikring. Vi see altsaa, at en saadan Fordring allerede stilles i de private Forhold, fordi man meer og meer føler den som et Krav, der kan stilles til enhver Mænd, man skal kunne have Tro til som en fuldkommen paalidelig Mænd. Dersom dette forhold sig saaledes, og det vil Ingen negte, som er kjendt med Forholdene, ville De see, at Statens Stilling ligeoverfor Embedsmændene bliver noget forrykket. Tidligere har man nemlig sagt og sagt med Rette: Staten er som en god Huusbond; naar den har en Tjener, som er bleven gammel i Tjenesten, som har tjent tv, og som ikke længere kan arbejde, sender den ham ikke bort uden at give ham en Tærepenge, men den sørger for ham i hans Alderdom og Svaghed. Det er den første Oprindelse til alt Pensionsvæsen; senere er det videre udviklet og forsynet med mange Betragtninger; men dette er den egentlige Hovedbetragtning derfor. Hvis der nu i den civiliserede Verden, ved Siden heraf og med det Formaal ligesom at træde istedet derfor, udvikler sig en anden Betragtning, som siger: Dersom jeg lønner mine Arbejdsfolk eller Tjenere saaledes, at de kunne have Tid tilovers, naar de leve tarvelig og sparsommeligt, forlanger jeg tillige af dem, at de skulle have den Forhyllighed, at de anvende en Deel af det, de faae tilovers, deels til at sørge for sig selv, naar de blive gamle og svagelige, deels til at sørge for deres Efterladte, hvis de tidlig skulle falde fra, saa er den Tanke, her er udviklet, i Harmoni med, hvad Kulturen i det Hele medfører. Staten vil her træde til og sige det Samme til Embedsmændene, som en Huusbond paa andre Steder kan sige til sine Tjenere, og derfor troer jeg, at de Betragtninger, som ere fremkomne om det høist Dnkselste i Frivilligheden, ved dette Spørgsmaal maae lide en temmelig betydelig Indskrænkning. Det er rigtigt, at dette antyder et Vendepunkt i vor hele Betragtning og Opfattelse af Pensionsforholdene, men jeg siger, at det er et Vendepunkt, for hvilket der ligger en Tanke til Grund, en Tanke, som er rigtig, og som staaer i Overensstemmelse med, hvad den almindeligste Udvikling har medført.

Der er intet Endringsforslag stillet til dette Forslag, og jeg skal derfor ikke opholde mig ved Grønhedene deri, men jeg skal kun tillade mig kortelig at berøre to Punkter. Det ene angaaer Størrelsen af det Afdrag, vi have foreslaaet at paalægge Embedsmændene at finde sig i, hvilket har været os et meget vanskeligt Punkt. Vi have nemlig ikke tiltroet os selv alene at have det fuldstændige Overblik over hele Embedsstanden og dens Vilkaar, som hører til for egentlig med fuld Tillid at kunne sætte dette Afdrag til en bestemt Sum, men vi have confereret med den ærede Finantsminister om Sagen. Han har gjort et Forslag, som vel var noget afvigende fra det, hvormed vi endelig have forenet os, men vort Forslags oprindelige Tanke var dog endnu mere afvigende derfra, og vi have altsaa gennem vort Endringsforslag nærmet os saa meget som muligt til det, Finantsministeren har foreslaaet. Smidlertid er dette et Spørgsmaal, til hvis Besvarelse ethvert af Thingets Medlemmer maa give sit Bidrag, og det er Noget, som i ethvert Tilfælde maa blive endelig Gjenstand for et Eksp. Det, vi her have fremsat, er, hvad vi i Diebliffet have meent, at man billigt kunde fordr, men jeg kan sige paa Fleertallets Begne, at vi i den Henseende ville være meget modtagelige for Oplysning og Belæring af andre Medlemmer af Thinget, saavel som ogsaa af Regjeringen. Dernæst er der gjort et Forslag med Hensyn til Bestillingsmændene, paa hvilket Forslag vi sætte meget Pris, idet det nemlig er et Grundlag, hvorpaa vi i det Hele ville kunne arbejde os ud af en Tilstand, som for Diebliffet er tilstede, men som ikke er holdbar. Dersom vi ikke tage en Forholdsregel derimod tidt, forudsiger jeg, at det ikke vil vare længe, inden vi ville see foreltiggende her for os Pensionslove vedrørende Bestillingsmænd, hvilke vi ville have overmaade ondt ved at komme skuffelig fra. Jeg skal tillade mig at minde om, at der allerede er store Classer af Bestillingsmænd, som have Pensionsret, saasom de militære Underclasser, men denne Pensionsret er ordnet paa en Tid, da de militære Forhold vare meget væsentlig forskellige fra, hvad de nu ere, da Lønningssatserne vare meget lavere, end de nu ere, og